

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 244/2010-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť A. P., B., zastúpenej advokátkou JUDr. D. S., K., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok, na súdnu ochranu a na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 20 ods. 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva vlastníť majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Krajským súdom v Prešove pod sp. zn. 16 Co 13/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. P. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. apríla 2010 faxom a 30. apríla 2010 osobne do podateľne doručená sťažnosť A. P., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva vlastníť majetok, na súdnu ochranu a na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 20 ods. 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva vlastníť majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) v konaní vedenom Krajským súdom v Prešove (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 16 Co 13/2009.

Zo sťažnosti vyplýva, že v súdnom konaní vedenom na základe žaloby žalobcu A. P. (ďalej len „žalobca“) proti sťažovateľke ako žalovanej 1 a proti žalovanej 2 S. B. o určenie vlastníctva k spoluvlastníckemu podielu rozsudkom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 C 161/2003-166 zo 7. augusta 2009 sa určilo, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom sporných nehnuteľností ležiacich v kat. úz. B. v podiele 1/2 k celku. Rozsudkom krajského súdu sp. zn. 16 Co 13/2009 z 11. februára 2010 bol rozsudok okresného súdu potvrdený.

Podľa názoru sťažovateľky rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu označených práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu. Stalo sa totiž to, že jej bolo odňaté vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam tým, že toto bolo priznané žalobcovi. Pritom sťažovateľka sporné nehnuteľnosti nadobudla spolu s manželom do bezpodielového spoluvlastníctva kúpnu zmluvou ešte z 8. mája 1966. Za právny podklad rozsudku považovali okresný súd a krajský súd skorší rozsudok okresného súdu sp. zn. 8 C 312/1994, ktorým bolo určené, že M. V. je podielovou spoluvlastníčkou ďalšej polovice sporných nehnuteľností pôvodne tiež vedenej na mene sťažovateľky a jej manžela. Krajský súd dospel k záveru, že sťažovateľka nie je vlastníčkou nehnuteľností, ktoré nadobudla kúpnu zmluvou s tým, že zamietnutie žaloby by nebolo možné, lebo by sa narušila právna istota, keďže by v jednom okamihu existovali dve rozhodnutia, ktorých účinky by sa vzájomne vylučovali. Krajský súd však nebral do úvahy právnu istotu sťažovateľky. Rozsudok bol vydaný bez riadneho preskúmania veci a riadneho vyhodnotenia dôkazov. Všeobecné súdy bagatelizovali význam kúpnej zmluvy uzavretej vo forme notárskej zápisnice. Hoci krajský súd tvrdí, že vyriešenie vlastníctva spoluvlastníckeho podielu v konaní sp. zn. 8 C 312/1994 predstavuje zároveň vyriešenie vlastníctva ďalšieho spoluvlastníckeho podielu v konaní sp. zn. 3 C 161/2003, nie je to tak, lebo bolo povinnosťou všeobecných súdov žalobu

sťažovateľky riadne preskúmať a vyhodnotiť dôkazy v súlade s ustanovením § 132 Občianskeho súdneho poriadku. Taktiež boli povinné rozsudok riadne zdôvodniť a vysporiadať sa s odvolacími námietkami.

Sťažovateľka navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu s tým, aby bol rozsudok krajského súdu z 11. februára 2010 zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie. Napokon požaduje náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 245,71 €.

Z rozsudku okresného súdu č. k. 3 C 161/2003-166 zo 7. augusta 2009 vyplýva, že ním bolo určené, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom sporných nehnuteľností v kat. úz. B. v spoluvlastníckom podiele 1/2 k celku. Podľa názoru okresného súdu v skoršom súdnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 8 C 312/1994 (rozsudok okresného súdu z 26. januára 2001 v spojení s opravným uznesením z 9. mája 2002 a potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Co 427/02 z 22. januára 2003) bolo zistené, že sporné nehnuteľnosti nadobudli M. V. a žalobca dedením po svojom otcovi, a to každý z nich 1/2 k celku, keďže reálnou deľbou z roku 1940 došlo k rozdeleniu dovtedy väčšieho spoločného celku. V uvedenom skoršom konaní si vyriešila svoje vlastnícke právo M. V., ktorej právoplatným rozsudkom bola polovica sporných nehnuteľností určená do vlastníctva. V tomto skoršom konaní nebolo možné vysloviť zároveň, že spoluvlastníkom ďalšej polovice je žalobca, pretože sa žalobca tohto nároku nedomáhal, keďže v spore vystupoval spolu aj so sťažovateľkou na strane žalovaných. Okresný súd dospel k záveru, že niet žiadneho dôvodu odchyliť sa od záverov vyslovených v skoršom konaní.

Rozsudkom krajského súdu sp. zn. 16 Co 13/2009 z 11. februára 2010 bol rozsudok okresného súdu potvrdený. Podľa názoru krajského súdu treba skutkové a právne závery okresného súdu považovať v celkom rozsahu za správne. Krajský súd sa preto s nimi stotožňuje a poukazuje na ne. Rozsudok spolu aj so spisom bol vrátený okresnému súdu 22. marca 2010 a právna zástupkyňa sťažovateľky ho podľa rukou písanej poznámky mala prevziať 29. marca 2010.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Podľa názoru ústavného súdu odôvodnenie rozsudkov okresného súdu a krajského súdu je dostatočné a presvedčivé. V žiadnom prípade ho nemožno považovať za arbitrárne či zjavne neodôvodnené.

Vzhľadom na to, že už v skoršom súdnom konaní, predmetom ktorého bola ďalšia polovica tých istých sporných nehnuteľností, sa zistilo, že sťažovateľka a jej manžel nemohli kúpnu zmluvou vlastnícke právo platne nadobudnúť, pretože v dôsledku reálnej deľby vykonanej v roku 1940 už neboli osoby, ktoré im sporné nehnuteľnosti predali, ich vlastníckmi, nemožno mať výhrady voči tomu, keď všeobecné súdy zotrvali na týchto záveroch aj v tomto konaní, v ktorom si svoje spoluvlastnícke právo uplatnil ďalší spoluvlastník. Keďže nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má, nemohla byť kúpna zmluva považovaná za dostatočný titul nadobudnutia vlastníctva sťažovateľkou a jej manželom.

Z pohľadu ústavného súdu sa javí ďalej ako podstatná tá okolnosť, že sťažovateľka bola ako jedna zo žalovaných účastníčkou skoršieho konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 8 C 312/1994, a preto závery tam vyslovené sú aj pre ňu záväzné (§ 159 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2010